

Húsálán letur meira til sethús!

Dótturfelagið hjá P/f Føroya Banka, P/f Húsálán, hevur avgjørt at hækka hámarkið fyri 2. veðrætt á sethúsálanum til kr. 250.000.

Ta seinastu tíðina og serstakliga innanfyri tað seinasta árið hevur P/f Húsálán fleiri ferðir broytt lániupphæddirnar og lántreytirnar á 2. veðrættarlánum til sethús.

Hetta hevur verið gjørt fyri at ganga kundum okkara á móti við bæði bilgátri og lagaligari figging.

Sum øllum kunnugt eru krøvini til tann, sum setir búgv í dag, ógvuliga stór, og torført er at fáa endarnar at rokka saman.

Fyri at linka um hesi krøv avgjórði P/f Húsálán tann 1. juli 1986 at leingja avdráttartíðina á lánum til tjúgu ár við møguleika fyri at fáa tey fyrstu fimm árin avdráttarfrí. Stovningarprovísjónin var niðursett við 6 prosentum og rentan broytt til 11,75 prosent.

Í nevnda tíðarskeiði er lániupphæddin fleiri ferðir dagfærd, og frá at hava verið kr. 60.000,- fram til 1. juni 1986, er upphæddin broytt til kr. 250.000,- frá 18. februar 1987 at rokna.

Valdu mannin

Tað eru menn, sum hava stýrt og enn stýra peningastovnunum í Føroyum. Bara ein kvinna er nevndarlimur í banka ella sparikassa, Bjørg Nolsøe Lassen í Fossbankanum.

Aðalfundinum hjá Sjóvinnubankanum seinasta friggjadag skutu partaeigarar upp at velja Karin Norderø, Hoyvík, ella Jógvan Isaksen, Klaksvík, i nevndina. Jógvan varð valdur. Karin gjørdist tó tiltakslimur í staðin fyri Tummas Thomsen.

Tvøroyri, sum bar seg undan afturvali. Hogni Mohr, Tórshavn, varð afturvaldur í nevndina og Jákup Joensen, Løpra, varð afturvaldur sum tiltakslimur.

Jógvan Isaksen var ikki valdur fyri nakran. Hann er komin afturat, tí tað vóru bara fyra mans í nevndini. Hinir triggir eru Birgir Danielsen, Tórshavn, formaður, Jákup Kass, Nesi, næstformaður og Marius Thomsen, Tórshavn.

Siglfirðingur landar á Siglfirði (Mynd: Alþýðublaðið)

Besta lastin í søguni

Trolarin Siglfirðingur hevur uppið eina síðu í íslensku fiskivinnusøguni.

Fyrst í februar kom hann til Siglfjarðar við dýrastu lastini, vítað er um í Íslandi. Ongantið fyrr hevur nakað íslenskt skip fingið so

nógv fyrri eina last.

Siglfirðingur er frystitrolari og túrun vardi 33 dagar. Hann fekk 540 tons og burtur úr teimum hevði hann við til lands 190 tons av toskaflaki og

60 tons av heilfrystum svartkalva og toskaskræðu.

Fyri tey 250 tonsini fekk Siglfirðingur 31,2 mill. ísl. kr., ella umleið 6 mill. f. kr.

Ta Siglfirðingur var lið-

ugur at landa, skuldi hann fara út á lodnumiðini at keypa lodnu frá skipunum fyri hægri pris enn tey fáa í landi. Lodnan verður fryst umboð. Ein tilik roynd sum hendan er ikki fyrr gjørd í Íslandi. Ongin

ásattur lodnuprisur er í Íslandi í løtuni, so keyparar kunna yvirbjóða hvønn annan.

Helvtina færri men tó alt ov nógvir

Tað skuldu bara verið ein ella tveir tilburðir í Føroyum í 1986, samanborið við tittleikan í Danmark.

Men tilburðirnir vóru nógv fleiri.

Teir vóru 16. 16 fólk millum 0 og 20 ár fingi í fjør meningococsjúkuna.

Tvey doyðu.

Síðani 1980 hava 186 fingið hesa sjúku, sum av onkrari ókendari orsök er vanligari her enn til dømis í Danmark. Tíggju teirra eru deyð.

Hetta er ein álvarslið sjúka og hon krevur skjóta viðgerð. Uttan viðgerð doyggja 90%. Hinvegin eru 90% møguleikar at sleppa við lívinum, verður sjúkan viðgjørd. Skjótari sjúkan verður staðfest og viðgjørd á rættan hátt, størri eru møguleikarnir.

Landslæknin hevur nú aftur sent út upplýsingar og vegleiðingar í sambandi við meningococsjúkuna:

Meningococcarnir smitta við dropasmittu frá nasa- og svelgrúmi. Tað eru fleiri sløg av meningitis, men tað er bert hetta eina slagði, sum er smittandi.

Royndir visa, at tað er bert heilt sjáldan at bakterian, meningococcus, elvir meningitis. Vanliga livir bakterian í nasa- og svelgrúmi hjá tí smittaða uttan at hetta førir við sær sjúku. Tað er ein rættiliga stóru partur av frískum fólki, ið gongur við meningococcus, serliga børn. Hugsast kann, at millum 10 og 30% av okkum í Føroyum í løtuni hýsa hesum bakterium. Tær halda sær í okkum í vikur ella kanska upp í nógvar mánaðir. Sum nevnt førir hetta vanliga ikki til sjúku hjá okkum. Hvi tað eru nokur okkara, sum fáa meningitis, tað vita vit ikki.

Sum tað skilt, so er hetta ein bakteria, ið er vanlig okkara millum, og tí er fyrirbyrgjan torfør.

Fyrirbyrging

Tær fyrirbyrgjandi atgerðir, ið vit í løtuni fylgja her í Føroyum, eru komnar í lag eftir samráð við Statens Seruminstitut og Sundhedsstyrelsen í Keypmannahavn, sum vit hava samband við viðvíkjandi til økta tölleikanum av meningitis, sum framvegis er í ferðum.

Av hesum fyrirbyrgjandi atgerðum er tann, ið hevur nógv størstan týdning, at tey, ið hava havt nært samband við meningitis-sjúklingin í tðini við

Aldursbýtið var hetta:

Aldursbólkur:	1986:	1985:	1984:	1983:	1982:	1981:
0 - 1 ár	3	2	5	1	6	5
1 - 4 -	6	7	12	15	7	18
5 - 9 -	4	4	6	4	3	7
10 - 14 -	1	0	3	2	4	8
15 - 19 -	2	1	1	3	4	0
20 - 79 -	0	0	4	1	2	4
TILSAMANS:	==16	==14	==31	==26	==26	==42

Hóast tilburðirnir vóru færri í 1985 og 86 enn árin frammanundan, so er tittleikin framvegis stóur.

Tað sæst á talvuni, at meningococsjúkan rakar fyrst og fremst smábørn.

sjúkubyrjan, skulu vera serliga ansin við sjúkuteknum, ið kunnu stava frá meningitis, serliga eitt nú høvudverkur, skjalvta, feður, ússalig almenstøða, eitt útbrot við småm blóðingum í húðini, ið kunnu gerast størri, spýggja, svimbul og stirni í nakka og ryggi (fáa ikki hókuna niður á bringuna), og tey skulu, um sjúkutekin visa seg, beinanvegin fáa fatur á lækna við skjótari viðgerð fyri eyga.

Heilivágur

Hin atgerðin er fyrirbyrgjan við heilivági, vanligu rifampicin, sum vit í Føroyum hava nýtt við atlit til fyrirbyrgjan síðan 1981. Rifampicin verður mettt betur hóskaði sum fyrirbyrgjandi evni enn penicillin, ið varð nýtt til 1981. Í teimum ferðum, har talan er um ein einstakan tilburð av meningococcmeningitis, verður mælt til, at rifampicin verður givið til

fólk í næsta umhvørvinum, tað vil í flestu førum siga til húski. Rifampicin verður givin í tveir dagar. Tólið fólk ikki rifampicin, ella er annað, ið ger, at tey ikki skulu taka tað, verður annar heilivágur givin. Allir kommunulæknar í Føroyum hava henda heilivág token at geva teimum fólki, ið skulu hava hann eftir nærri tilskiladum reglum.

Tað er av størsta týdningi at eisini tey, ið fáa hesa viðgerð, eru sera ansin ella at ansað verður væl eftir teimum, so at tey við byrgjandi sjúkuteknum sum skjótast verða sædd av lækna, tí tað er eingin trygd fyri, at rifampicin í øllum førum verjur móti sjúkuni.

Barnagarðar og skúlar

Snýr tað seg um tilburð í barnagarði, vøggstovu ella barnaheimi, skulu øll børnini á barnastovnum

og starvsfólk viðgerast við rifampicin. Harumframt skal húskið hjá tí sjúka viðgerast, men ikki húskini hjá starvsfólkinum ella hinum børnunum.

Snýr tað seg um ein tilburð hjá skúlabarni, skulu øll børnini í flokkinum og lærararnir, ið undirvisa í hesum flokki, viðgerast við rifampicin. Húskið hjá tí sjúka skal eisini hava viðgerð, men ikki húskini hjá hinum børnunum ella lærarunum.

Børn og starvsfólk í dagroktarstovnum og í flokkum, ið eru í profylaktiskari viðgerð, nýtast ikki at halda seg við hús undir viðgerðini, eins og fólk annars, ið fáa profylaktiska viðgerð, vanligu kunnu rokja dagliga arbeiði sitt.

Av heilsufroðiligum tættum, sum møguliga kunnu hava ein ávisan týdning til tess at minka um vandan fyri meningococsjúkuna.

Framhald á síðu 18